

ע"מ 6782/19

לפני: כבוד השופטת ד' ברק-ארז

כבוד השופט ד' מינץ

כבוד השופט ע' גרוסקופף

המערערת: הר שמש מושב שיתופי בע"מ אגש"ח

נגד

המשיב: הממונה על חוק חופש המידע ברשות המסים

ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים (כב' השופט רם וינוגרד) בעת"מ 2663-05-19 מיום 5.9.2019

תאריך הישיבה: ט' בטבת התשפ"א (24.12.2020)

מזכיר הרכב: אייל קוגוט
קלדן: שלמה גרינבוים

בשם המערערת: עו"ד משה הר שמש

בשם המשיב: עו"ד יונתן נד"ב

השם המבקשת
להצטרף להליך
כידידת בית
המשפט: עו"ד אור סדן; עו"ד רחלי אדרי

פרוטוקול

1 כבוד השופטת ד' ברק-ארז:
2 נתחיל מהסוף. גם המדינה סבורה שיש פה עניין הראוי לדיון, גם אם העמדה היא שאין פה
3 זכות עיון; היא סבורה שיש מקום לקיים דיון יותר מלא בבית המשפט המחוזי.
4 יש פה עמדה של הסכמה שהתיק יחזור לבית המשפט המחוזי.
5 האם אני מתארת את הדברים נכון?

6
7 עו"ד נד"ב:
8 באמת הדברים הם בדיוק כפי שנכתבו; אנחנו בעצם אומרים, המדינה לא חוזרת בה. היא
9 שומרת על כל טענותיה, ולגבי השאלה האם זה מידע כמשמעותו בחוק חופש המידע – אין לנו
10 מידע סופי.
11

12 כבוד השופטת ד' ברק-ארז: יש קושי. הדברים האחרים לא נדונו עד תום.

עו"ד נד"ב:

לכן ציינו – המדינה לא מתנגדת. גם בית משפט המחוזי לא קיבל אף טענה.

כבוד השופט ע' גרוסקופף:

אם זה יוחזר אתם תטעו בבית המשפט המחוזי על בסיס טענות האחרות או שתטענו מחדש?

עו"ד נד"ב:

בשאלה הראשונה, של האם זה מידע או לא – לעמדתנו, בשלב הערעור, כשלא היו גורמים נוספים – זו שאלה מורכבת מאוד והמדינה צריכה עוד זמן כדי לבחון את זה.

כבוד השופט ע' גרוסקופף:

נניח שמחזירים את זה לבית המשפט המחוזי. הוא חוזר לשאלה האם זה מידע או לא מידע? אני הייתי מבין שאני מקבל את הטענה שזה מידע, ולהעביר את התיק לבית המשפט המחוזי ולנהל דיון רק עליהם.

לצורך ההליך הנוכחי, המדינה מוכנה לדון שמדובר במידע.

עו"ד נד"ב:

המדינה מוכנה רק לצורך הדיון בלבד, שכאילו היה מדובר במידע, ויינתן פסק דין משלים תוך שנשמרות הזכויות והטענות.

כבוד השופטת ד' ברק-ארז: הרי אם יתברר שזה לא מידע; מה יכול להשתנות? רק לטובתו של המערער. זה לא משנה כל כך.

במובן הזה התיק הזה הגיע אלינו מוקדם מדי.

כבוד השופט ע' גרוסקופף:

הטענה שלו אומרת – אין הנחיות לגביית הקנס הזה, זה נכון?

עו"ד נד"ב:

להבנתי יש מסמך שמאגד את ההנחיות.

כבוד השופט ע' גרוסקופף:

לגבי הנושא של הקנסות – אין מסמך מנחה. אני לא יודע מה הדרך של גביית הקנסות, ואני רוצה לדעת איך.

עו"ד נד"ב:

דומני, שמה שחברי מתכוון זה שהוא אומר – בגלל שיש חישובים מסוגים שונים, בכמה עניינים
 שקשורים למיסים – יש תוכנת מחשב שעושה איזשהו חישוב - הוא רוצה לראות את זה בשפת
 מחשב.

עו"ד הר שמש: העניין הוא לא החישוב, אלא שמטילים עיצום כספי כשיש יסוד סביר. מה זה
 יסוד סביר? לא כתוב.
 שנית, לגבי קיזוז מיסים –

כבוד השופט ע' גרוסקופף:
 אתה רוצה לראות את כל היישום!

עו"ד הר שמש:

אני ביקשתי, והבקשה הייתה מוגבלת רק לאותם דברים שהתייחסו לאותן הנחיות מנהליות
 שקשורות לקוד המחשב.

אני לא ביקשתי לראות איך עושים 500 ש"ח לחודש X מספר החודשים – זה מובן מאליו ואין פה
 שיקול דעת.

ביקשתי לראות אילך מחשב מחליט האם ומתי מטילים את הקנס.

כבוד השופטת ד' ברק-ארז:

בעצם מה שאדוני מעוניין בו זה הצד הנורמטיבי שמסתתר מאחורי התוכנה, ולא רק את הקוד.
 מכיוון שמר הר שמש מתעניין בזה, הייתם מעבירים לידי את ההנחיות הנורמטיביות שהועברו
 למתכנת שכתב את הקוד. בסוף הוא לא רוצה את הקוד, אלא את העקרונות הנורמטיביים שעל
 פניהם הקוד נבנה – וזה לא כולל את הקודים.

התיק לא ילך לקיום הדיון היום, אבל בזמן ההליכה לבית המשפט המחוזי – יש פה שאלה
 מרתקת, אבל אפשר גם להסתמך ביניהם.

אולי בסוף יש פה משהו יותר פשוט מהקוד עצמו.

אנחנו כבר אומרים למבקשים להצטרף, את בקשת ההצטרפות יצטרכו לשים על שולחנו של בית
 משפט אחר.

עו"ד הר שמש:

אמנם הערעור נדון על 3 מקרים מסוימים שפירטתי. אבל אצל רשות המסים אנחנו מדברים על
 שיטה שבה במקום להוציא הנחיות מנהליות כתובות לציבור, באופן שיטתי הדרך של יישום
 הסעיפים הרזים מאוד בדיני המס באים לידי ביטוי במחשב.

כבוד השופטת ד' ברק-ארז:

לכן אמרנו למר נד"ב את מה שאמרנו. אולי הדרך הנכונה הייתה לכתבו את העקרונות בדרך של
 הנחיות, ואחר כך, המסמך הזה הוא שימש בסיס לכתיבת הקוד.

עו"ד הר שמש :

מאחר ויש כ"כ הרבה מקרים, אני חושב שמאחר והעניין כן הגיע לפתחו של בית משפט העליון
ויש שאלה פרשנית -

כבוד השופט ד' ברק-ארז : אבל בית משפט העליון לא ידון בכך ; יש כללים, של איך תיק מגיע
לבית המשפט העליון. הוא מגיע אחרי שהמדינה בוחנת עמדתה לעומק ; אחרי שהנושא נדון
בצורה יותר רחבה בבית המשפט המחוזי.

העניין הוא, כדי להגיע לבית המשפט העליון ואולי התיק לא בקל מספיק - כל הניסיונות שלי
בשלב הראשון להפך את התיק למבושל בתיק, נחסמו על ידי המדינה. היא לא נותנת פרטים, או
תצהיר ; מסתפקת בפסק דין שמתבסס על מקרים כאלה.

כשנחזור לבית המשפט בשאלה אם זה מידע או לא - ברור שפרשנות הסייגים תלויים באופן
שמדובר במידע. אם זה מידע מוחלט, הנחיות מנהליות - מפרשים את הסייגים בצורה חלשה
יותר. אבל אם הכל נותר בערפל, ובנסיבות האלה רק על הדבר הזה הוא מוכן לוותר על טענת
הסף - ראינו מה שעשה בית משפט קמא על פני הדברים, מה שהחליט, איך שהחליט. איך אנחנו
חוזרים לבית המשפט קמא בנסיבות אלה? אנחנו מחמיצים את ההזדמנות להכריע.

כבוד השופט ד' ברק-ארז : היום לא נדון בזה, המדינה לא ערוכה לא אנחנו לא דוחקים בה.
השאלה אם לא כדאי שהדיון יתקיים בה אחרי שיש קביעה שהנושא ילובן מכל ההיבטים.

עו"ד הר שמש :

אם המדינה מבקשת לקיים דיון נוסף אחרי פרק זמן מסוים - נחזור לפה ונדון בשאלה
העקרונית.

במצב הזה להחזיר לבית המשפט קמא כאשר העמדה העקרונית לוטה בערפל זה החמצה, וסותר
את סופיות הדיון. בינתיים, בהחלטת בית משפט קמא עומדת על קמא. עוד לפני הסייגים.
אפנה לדי"נ 5519/15, אמרה הנשיאה שאין לסווג כתובענה לפי פרט 11 ובכך היה אפשר לסיים -
ראתה לנכון לדון כדי להשאיר הלכה על מכונה.

כבוד השופט ע' גרוסקופף :

בית משפט לא דן בטענות האחרות, ולכן קשה לנו לדון.
המחלוקת היא לא על הנקודה שהחליט בית משפט.

עו"ד הר שמש :

מצבנו יותר טוב ממי הגליל. שם היו יכולים להפסיק את הדיון. אין ספק שאנחנו בהליך לפי
חופש המידע, והשאלה של המידע היא על החריגים.

כבוד השופט ע' גרוסקופף :

1 אני מבין את המדינה. הנושא של האם תוכנה הוא מידע זה נושא מתפתח, הוא בהתהוות;
 2 המדינה צריכה לבחון מה מכלול המשמעויות של הגדרת התוכנה כמידע.
 3 יש לה טענות חזקות, ובית המשפט המחוזי קיבל את חלקו.
 4 הדרך הנכונה בתיק הזה לבדוק הוא החריגים. עמדת המדינה היא הגיונית; אסור לזרז שאלות
 5 כאלה. מה שהיום נראה לנו קל הוא מורכב, ומה שנראה מורכב יהיה קל.

6
 7 עו"ד הר שמש:

8 מן הסתם יהיה כך בעוד שנה או שנתיים.

9
 10 כבוד השופטת ד' ברק-ארז: יכול להיות שיש גם דרכים אחרות לפתור את הבעיה, לא רק בשביל
 11 אדוני אלא בשביל נישומים אחרים.
 12 אם יפורסמו הנחיות לכתיבת הקוד, ייתכן וזה יעזור לכלל הנישומים.

13
 14 עו"ד הר שמש:

15 אני מברך על כך; אני מוכן גם לדון עוד פעם בשאלה הסייגים. לדעתי אי אפשר לדון בהם בעוד
 16 הקביעה העקרונית של בית משפט קמא נותרת בעינה.

17
 18 כבוד השופט ע' גרוסקופף:

19 פסק הדין המשלים ייכתב תחת ההנחה שהתוכנה היא כן מידע.

20
 21 עו"ד נד"ב:

22 על דרך הכלל מגיעים אליה אחרי שברור שזה מידע.

23
 24 כבוד השופט ע' גרוסקופף:

25 בית משפט ישלים את פסק דינו תחת ההנחה שזה מידע.

26
 27 עו"ד הר שמש:

28 זה יותר טוב; נשארתי עם הבעיה הקטנה, שהסייגים מפורשים לאור עוצמת החשיבות של קבלת
 29 המידע.

30 גם לעניין הזה אני אשמח לשמוע. הפתרון החלופי שלי, שניתן למדינה את הזמן לחשוב, בעוד
 31 חצי שנה, שנה שנתיים, ותתקבל הכרעה. להערכתי יהיו תיקים נוספים.

32
 33 כבוד השופטת ד' ברק-ארז:

34 הנטייה שלנו היא להחזיר את התיק לבית המשפט המחוזי עם הנחיה כיצד לפעול, תוך חיוב
 35 המדינה בהוצאות.

36 את בקשת ההצטרפות תוכלו להגיש לבית המשפט המחוזי.

37
 38 עו"ד הר שמש:

אבקש שהמשיב ייתן תגובה מלאה.

אבקש שניתן יהיה לבקש פרטים נוספים ככל שנדרש.

כבוד השופטת ד' ברק-ארז : זכויות הצדדים שמורה להם.

עו"ד נד"ב :

כפי שציינתי אבקש שיובהר תוך מתן רשות להשלמת טיעון בכתב, מטעם 2 הצדדים בעניין הזה של הסייגים.

בשלב הערעור נעשתה עבודה יותר עקרונית; בהיבט העקרוני ראוי שהתמונה תהיה במלואה, השאלה של כל הסייגים שאולי חלים.

עו"ד סדן :

נקודת המוצא היא שניתן מידע לקודים אלגוריתמיים.

אני מבקש שהסטטוס קוו יישאר.

כבוד השופטת ד' ברק-ארז : לא הבענו עמדה על הסטטוס קוו, דיברנו על התנהלות התיק הזה.

כבוד השופט ע' גרוסקופף :

יש איזושהו גרעין של צורך בעתירה שצריך לתת עליו את הדעת, והוא ילך ויחמיר ככל שהתכנות עושות עבודה מנהלית.

זה לא צריך להיות אפס או אחד, אלא החלטה שלוקחת אותנו קדימה. אולי את הדברים בצד התוכנה אפשר לתת; זה דורש מחשבה מחודשת.

עו"ד הר שמש :

בית משפט קמא גיבל 2 מטענות הסף של חברי, חברי רוצה להרחיב עליהן – אני מוכן, אבל היו עוד כמה טענות סף שבית המשפט לא קיבל.

כבוד השופט ע' גרוסקופף :

הוא לא דן בהם.

יש מקום לאפשר לו לדון במכלול הטענות.

כבוד השופטת ד' ברק-ארז : זה לא מאפס, אבל אי אפשר לאחוז במקל מ-2 קצותיו.

אם זה היה רק תיק של אדוני, זה היה נכון; אבל אדוני בעצמו אומר שזה בעצם לא רק התיק שלו. כשיש פה היבט עקרוני אנחנו רואים את זה בצורה רחבה, ולא כמו תיק רק של בעל דין שחוזר למחוזי או לא.

הקראנו את פסק הדין כדי לוודא שהוא מבטא את רצון הצדדים.

עו"ד הר שמש :

1 אני רוצה להביע תרעומת; פה כביכול בגלל שכל הסייגים בחוק חלים, וגם אם בית משפט דן
2 ומקבל 2 מהם – עכשיו להתחיל את כל רשימת הסייגים זה משאיר עם טעם רע בפה.
3

4 כבוד השופטת ד' ברק-ארוז: זוהי דרכם של דיונים מנהליים.
5
6

ניתן פסק דין.